

Motie van mevr. Czekalski, Fremault, Goetghebuer en de hh. Clumeck, Cools, Hayette: Gemeentelijke motie inzake de uitrol van 5G: voorzorg, preventie, evaluatie, transparantie en inspraak.

Mevr. Fremault bedankt alle fracties die allemaal hebben meegewerkt aan het ontwerp van deze motie. De uitrol van 5G is op alle machtsniveau een actueel onderwerp. Vorig voorjaar hebben de Ukkelaars hun bezorgdheid geuit over de projecten van Proximus vlakbij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De analyse heeft geleid tot de definiëring van 5 pijlers in het kader van de inplanting van 5G: voorzorg, preventie, evaluatie, transparantie en inspraak.

Het voorzorgsbeginsel wordt vaak ingeroepen met betrekking tot het leefmilieu. Het recht op een gezond leefmilieu staat bovendien sinds 1994 in de Belgische grondwet. De groeiende aanwezigheid van nieuwe technologie in het dagelijkse leven moet gepaard gaan met een preventief beleid, meer bepaald inzake de gezondheidsrisico's door een buitensporig gebruik van beeldschermen en gsm's. De debatten rond tracing in het kader van de gezondheids crisis tonen de noodzaak om het gevolgde beleid systematisch te evalueren.

Transparantie is in dit domein niet eenvoudig omwille van de diversiteit aan studies rond 5G. Inspraak is cruciaal voor de opstellers van dit ontwerp van motie. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft aangekondigd dat er overleg zal komen tussen burgers en parlementairen.

Mevr. Czekalski geeft aan dat MR voorstander is van innovatie, dus ook van 5G. Het gewest en de gemeente moeten gebruik maken van deze technologie om mee te kunnen met andere gewesten en buurlanden. 5G is een kans die we moeten nemen en de nodige voorzorg moet eveneens genomen worden. MR heeft in het Brusselse parlement een voorstel ingediend die beide aspecten wil verzoenen, via de creatie van een fonds voor de preventie van gezondheidsrisico's te wijten aan de blootstelling aan elektromagnetische straling. Deze technologie kan het dagelijkse leven van burgers, zelfstandigen, besturen, bedrijven, ... vergemakkelijken via allerlei toepassing (co-working, telewerk, mobiliteit, chirurgie op afstand, medische robots...). 5G kan senioren ook meer autonomie geven via valdetectoren. MR zal het ontwerp van motie van mevr. Fremault steunen.

De h. Hayette geeft aan dat de PS deze motie eveneens zal steunen. De toekenning van 5G-licenties is een bevoegdheid van de federale regering. Op heden zijn hier nog geen beslissingen over genomen.

De 5G-debatten - met als essentieel punt de vastlegging van de emissienormen - zijn complex omdat wetenschappelijke onderzoeken elkaar tegenspreken en er enorme budgetten meespelen. Het dilemma: zonder 5G heeft de Europese hoofdstad een technologische achterstand en 5G zomaar invoeren ongeacht de gezondheidsrisico's zou onverantwoord zijn. De bestekken voor de operatoren zullen heel erg precies opgesteld moeten worden.

De h. Cools zegt dat Uccle en avant deze motie zal steunen. Hij hoopt dat de 6 fracties binnen de raad een consensus zullen bereiken, zoals het geval was met de moties betreffende het Ter Kamerenbos en borstkanker. De dialoog tussen de fracties is sereen verlopen. De doelstelling van de tekst is niet enkel de volksgezondheid garanderen maar ook de privacy omwille van de vrees t.a.v. sommige Chinese operatoren. De evaluatie van het beleid in dit domein is essentieel en de burgers moeten hierin betrokken worden. Het college moet gewestelijke initiatieven rond burgerinspraak in dit domein steunen.

De h. Clumeck is als arts tevreden over de preventieve aanpak en de voorziene permanente evaluatie omdat de wetenschap nog niet met zekerheid eventuele nefaste gevolgen van 5G kan bepalen. Défi zal deze motie steunen.

Mevr. Goetghebuer vindt dat 5G talrijke voordelen biedt, zoals chirurgie op afstand, maar er zijn ook vragen over de mogelijke impact hiervan op mens en dier: meer elektromagnetische straling, meer energieverbruik, een grotere digitale kloof en psychosociale problemen door hyperconnectiviteit.

De impact op het milieu kan niet verwaarloosd worden omdat de uitbouw van een virtuele wereld ook niet-hernieuwbare bronnen vereist, zoals sommige mineralen die nodig zijn voor de productie van digitale

infrastructuur. De ontginning en exploitatie van deze mineralen vervuilen het water en vernietigen ecosystemen. Het gebruik van 5G op grote schaal kan in de ruimte ook voor meer vervuiling zorgen door de ontwikkeling van communicatiesatellieten.

Ecolo had een motie hierover voorbereid (voorstander van deze technologie mits omkadering om uitspattingen te voorkomen) en ze is tevreden deze elementen terug te kunnen vinden in de voorgestelde motie die ze ook zal steunen.

Schepen De Brouwer bedankt alle fracties voor hun medewerking aan de opmaak van deze motie.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest legt strengere normen op dat de WGO (6 volt/meter i.p.v. 41 volt/meter dan de WGO).

Twee gebeurtenissen tijdens de lockdown hebben voor enige ongerustheid gezorgd bij burgers die wantrouwig staan t.a.v. 5G: de aankondiging van de lancering van "5G light" van Proximus (ofwel 4G met een boost) en de openbare raadpleging inzake de uitreiking van voorlopige licenties door het BIPT die beperkt was door de gezondheids crisis en uitsluitend via de website van het BIPT is verlopen. Het college heeft het BIPT, Proximus en de federale en gewestelijke overheden aangesproken over dit gebrek aan transparantie. Zoals de gemeente Vorst heeft het Ukkelse college aan het BIPT een moratorium gevraagd over deze openbare raadpleging en dit werd gesteund door de conferentie van burgemeesters. Ingevolge het aangekondigde 5G light van Proximus heeft het college Brussel Leefmilieu gecontacteerd i.v.m. de controle van de normen omdat het een boost van 4G is. Het eindverslag zou binnenkort verstuurd moeten worden.

De federale overheid zal een nieuwe procedure voor definitieve licenties lanceren die geëvalueerd moet worden op basis van de pijlers die aangegeven worden in de motie.

Tekst van de motie

Gemeentelijke motie inzake 5G: voorzorg, preventie, evaluatie, transparantie en inspraak.

De verkozenen van de Ukkelse gemeenteraad,

- Gelet op artikel 23 van de Belgische grondwet inzake het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;
- Gelet op artikel 191, al. 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie tot waarborg van een milieubeleid dat berust op de beginselen van voorzorg en preventie;
- Gelet op mededeling COM(2000)1 van de Europese Commissie over het voorzorgsbeginsel van 02/02/2000;
 - Gelet op het verslag van 2005 van de World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology (COMEST) van de UNESCO gewijd aan het voorzorgsbeginsel;
- Overwegende dat het onontbeerlijk is de meerwaarde van 5G concreet aan te tonen, zowel met betrekking tot een netwerk van geconnecteerde voorwerpen, Smart City of andere toepassingen, o.a. medische toepassingen;
- Aangezien, in het kader van de uitrol van 5G, een potentiële verhoging van de emissienormen van elektromagnetische straling voor gsm-masten sommige burgers en sommige gezondheids- en milieukringen verontrust;
- Gelet op de huidige wetgeving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake emissienormen;
- Gelet op de algemene beleidsverklaring van de gewestelijke regering: "(...)de uitrol van nieuwe technologie inzake datatransmissie, waaronder 5G, kan pas gebeuren na evaluatie op het vlak van milieu, volksgezondheid, economische efficiëntie, gegevensbescherming en privacy";
- Gelet op de ambitie van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om een "smart city" te worden waarin de burgers en de overheid ten volle kunnen genieten van de mogelijkheden die informatie- en communicatietechnologieën bieden;
- Gelet op de wil van de federale regering om 5G uit te rollen in België en snel te zorgen voor de nodige voorwaarden voor de toetreding van alle belanghebbenden bij de introductie van 5G en de uitrol van de glasvezel, rekening houdend met de wetenschappelijke informatie (incl. de aspecten verbonden aan gezondheid en veiligheid), de impact op het energieverbruik en de bevoegdheden van de federale instanties;

- Gelet op de organisatie door de federale overheid van de veiling van 5G zodra dit mogelijk is en zijn engagement om een akkoord te vinden met de federale instanties over de verdeling van de inkomsten;
- Gelet op de ontwikkeling van de glasvezelnetwerken en de bedrade verbindingen aangemoedigd door de verschillende machtsniveaus;
- Gelet op de wil van de Europese Commissie om een stad “vaandeldrager” te hebben in 2020;
- Gelet op de kandidatuur van België om het toekomstige European cybersecurity competence centre and network te onthalen;
- Overwegende dat de uitrol van 5G voor de overheid en de burger van belang is;
- Gelet op het initiatief van Proximus voor de lancering van 5G light, zonder overleg met de lokale en gewestelijke overheden, en de brief hierover die het college van burgemeester en schepenen naar Brussel Leefmilieu heeft gestuurd;

Vragen aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ukkel

De vastlegging van vijf pijlers in het kader van deze komende beslissingen verbonden aan een potentiële uitrol van 5G op haar grondgebied: **voorzorg, preventie, evaluatie, transparantie en inspraak.**

Op gemeentelijk, gewestelijk en federaal niveau:

- Absoluut respect voor het voorzorgsbeginsel en een effectieve controle door Brussel Leefmilieu van de normen door de installatie van nieuwe zendmasten;
- De organisatie van preventieprogramma's (informatie en pedagogie) voor een beter gebruik van nieuwe technologie, meer bepaald inzake de problematiek van het gebruik van beeldschermen en de nodige voorzorgen tijdens het gebruik van gsm's door kinderen wier hersenen nog in ontwikkeling zijn;
- Permanente evaluatie rond de aspecten milieu, volksgezondheid, economische efficiëntie, gegevensbeveiliging en privacy; de studies over de impact van deze ontwikkeling moeten daarom permanent opgevolgd worden;
- Transparantie inzake verspreide informatie en communicatie van de intenties van de verschillende overheden;
- Inspraak van de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In dit kader is het belangrijk dat het college van burgemeester en schepenen in het kader van de algemene analyse van de uitrol van 5G in Brussel zorgt voor de ondersteuning van gewestelijke initiatieven en hiermee rekening houdt en dat deze inspraak omkaderd wordt door experts om een objectief debat te houden.

De motie wordt unaniem goedgekeurd door de vergadering.